

I. Akčný plán implementácie Cestovnej mapy výskumných infraštruktúr na obdobie rokov 2022 - 2025

Obsah

Obsah	2
1 Účel Akčného plánu	5
2 Opatrenia Akčného plánu.....	6
2.1 Iniciačné kroky.....	6
2.2 Systém hodnotenia výskumných infraštruktúr	8
2.3 Systém financovania výskumných infraštruktúr	9
2.4 Podporné činnosti pre rozvoj výskumných infraštruktúr.....	10
2.5 Vyhodnotenie Akčného plánu	12
3 Implementácia Akčného plánu	12
3.1 Systémové zabezpečenie implementácie Akčného plánu.....	13
3.2 Zdroje financovania	14
3.3 Monitoring Akčného plánu.....	15
3.4 Riadenie rizík Akčného plánu	17
4 Záver	19

Zoznam skratiek

APVV - Agentúra na podporu výskumu a vývoja

BBMRI ERIC - Biobanking and Biomolecular Resources Research Infrastructure

CERN - European Organization for Nuclear Research

CESSDA ERIC - Consortium of European Social Science Data Archives

CLARIN ERIC - Common Language Resources and Technology Infrastructure

CVTI SR - Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky

DARIAH ERIC - Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities

DiSSCo - Distributed System of Scientific Collections

EATRIS ERIC - European infrastructure for translational medicine

ECRIN ERIC - European Clinical Research Infrastructure Network

EFNIL - The European Federation of National Institutions for Language

EGI - European Grid Infrastructure

EHRI - European Holocaust Research Infrastructure

EIRENE - European EnvIRonmental Exposure Assessment NEtwork

ELIXIR ERIC - European Life-Sciences Infrastructure for Biological Information

eLTER - Long-Term Ecosystem Research in Europe

EMBC - The European Molecular Biology Conference

EMBL - European Molecular Biology Laboratory

EMP - Európska mikrokkelvinová platforma

EPOS - European Plate Observing System

ERIC - Európske konzorcium výskumných infraštruktúr

ESA - European Space Agency

ESFRI - Európske strategické fórum

ESRF - The European Synchrotron Radiation Facility

ESS ERIC - European Social Survey

EST - European Solar Telescope

EŠIF - Európske štrukturálne fondy

EUREKA - Public network for international cooperation in R&D and innovation

Euro-BioImaging - European Research Infrastructure for Imaging Technologies in Biological and Biomedical Sciences

EuroCohort: GUIDE - Growing Up In Digital Europe: EuroCohort

European XFEL - European X-Ray Free-Electron Laser Facility

FNH-RI - Food, Nutrition and Health Research Infrastructure

IASA - International Institute for Applied Systems Analysis

ICGEB - The International Centre for Genetic Engineering and Biotechnology

IIR - International Institute of Refrigeration

ILL - Institut Max von Laue - Paul Langevin

INSTRUCT ERIC - Integrated Structural Biology Infrastructure

ITER - International Thermonuclear Experimental Reactor

JPND - Joint Programme in Neurodegenerative Disease Research

LifeWatch ERIC - LifeWatch ERIC

MEDem - Monitoring Electoral Democracy

MIRRI - Microbial Resource Research Infrastructure

NuPECC - Nuclear Physics European Collaboration Committee

PRACE - Partnership for Advanced Computing in Europe

RIS3 SK - Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu 2021-2027

RVVTI - Rada vlády pre vedu, techniku a inovácie

SAV - Slovenská akadémia vied

SK CRIS - Informačný systém o vede a výskume

SK VI - Slovenské výskumné infraštruktúry

SÚJV Dubna - Joint Institute for Nuclear Research

SWG - Strategická pracovná skupina

UNIVNET - Univerzitná a priemyselná výskumno-edukačná platforma recyklujúcej spoločnosti

VaV - Výskum a vývoj

1 Účel Akčného plánu

I. Akčný plán implementácie Cestovnej mapy výskumných infraštruktúr na obdobie rokov 2022 - 2025, (ďalej ako „Akčný plán“) predstavuje prvú fázu implementácie Cestovnej mapy výskumných infraštruktúr - SK VI Roadmap 2020 – 2030, (ďalej ako „SK VI Roadmap 2020 – 2030“). Cieľom SK VI Roadmap 2020 – 2030 je vytvoriť systém podpory existujúcej výskumnej infraštruktúry vzhľadom k jej úlohe ako motora rozvojových a inovačných tendencií Slovenskej republiky (ďalej ako „SR“) smerom k vedomostnej spoločnosti vo väzbe transformačné ciele domén inteligentnej špecializácie SR definované v SK RIS3 2021+. Zdrojmi tejto podpory sú najmä štátny rozpočet a fondy EÚ. Akčný plán zohľadňuje rozdielnosti potrieb infraštruktúr, ktoré sú budované najmä ako výsledok nadnárodnej spolupráce v rámci Európskeho strategického fóra o výskumných infraštruktúrach (ďalej ako „ESFRI“) a národných infraštruktúr budovaných z fondov EÚ. SK VI Roadmap 2020 – 2030 sa zameriava najmä na existujúcu infraštruktúru výskumu a vývoja (ďalej ako „VaV“) budovanú z verejných zdrojov a vytvára predpoklady na rozvoj a budovanie ďalšej nevyhnutnej technickej a znalostnej infraštruktúry výskumu a vývoja. Pri využívaní výskumnej infraštruktúry sa počíta s aktívnou participáciou súkromnej sféry ako s jedným z kľúčových aktérov transferu výsledkov a výstupov výskumu do praxe.

Účelom Akčného plánu je iniciovať proces a implementovať princípy budovania výskumných infraštruktúr a ich dlhodobej udržateľnosti v slovenskom výskumno-vývojovom priestore, stanoviť úlohy, ktoré podmieňujú správne nastavenie podmienok realizácie SK VI Roadmap 2020 – 2030 a identifikovať konkrétne kroky smerujúce k naplneniu jej úloh. Akčný plán posilní zapojenie SR do programu Horizont Európa. V Akčnom pláne sú zahrnuté opatrenia jednorazového aj strednodobého charakteru – formou priebežných opatrení. Pri priebežných opatreniach sú stanovené míľniky a termíny ich plnenia. Plnenie akčného plánu bude po štvorročnom časovom období vyhodnotené v nasledujúcom II. Akčnom pláne implementácie Cestovnej mapy výskumných infraštruktúr na obdobie rokov 2026 - 2030.

Akčný plán je vypracovaný v nadväznosti na Programové vyhlásenie vlády SR na obdobie rokov 2020 – 2024, Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky 2021-2027 (SK RIS3 2021+) a uznesením vlády SR č. 182 zo 7. apríla 2021 k Cestovnej mape výskumných infraštruktúr (SK VI Roadmap 2020 – 2030), čím sa vytvára príležitosť na postupné zvýšenie reálneho financovania vedy a výskumu s dôrazom na kvalitu, medzinárodnú spoluprácu, konkurencieschopnosť, v aplikovanom výskume s cieľom zameraným na vedecko-výskumné aktivity a výsledky realizovateľné v praxi a taktiež podpora zviditeľnenia vedy a výskumu na Slovensku, zvýšenie kvality a transparentnosti predkladaných, hodnotených a realizovaných projektov investíciami do ľudských zdrojov, technickej infraštruktúry, zefektívňovania procesov a zvýšenie prínosu výskumu k hospodárskemu rastu prostredníctvom rozvoja kvality vedy, výskumu a inovácií.

2 Opatrenia Akčného plánu

2.1 Iniciačné kroky

Úloha č. 1: Zriadenie kancelárie pre výskumné infraštruktúry v rámci sekcie vedy a techniky MŠVVaŠ SR – 4 pracovné pozície

Opis aktivít: Hlavnou úlohou kancelárie pre výskumné infraštruktúry (ďalej ako „kancelárie VI“) bude:

- zabezpečovanie prípravy a účasti národných delegátov na rokovaníach v odborných pracovných skupinách ESFRI a účasti národných delegátov na rokovaní ESFRI fóra,
- vo vzťahu k ESFRI zabezpečovanie nových členstiev SR, koordinácia už existujúcich členstiev v medzinárodných výskumných infraštruktúrach, monitorovanie a zabezpečenie využívania medzinárodných výskumných infraštruktúr,
- príprava priebežných a záverečných správ, ktoré budú určovať mieru splnenia úloh Akčných plánov,
- príprava analytických materiálov v oblasti legislatívneho prostredia, príprava materiálov na rokovanie vlády SR a ich následná implementácia,
- podieľanie sa na zabezpečovaní podmienok pre úspešnú realizáciu aktivít medzinárodných výskumných infraštruktúr na národnej úrovni,
- zabezpečovanie činnosti zriadených orgánov,
- zabezpečovanie podporných činností pre rozvoj výskumných infraštruktúr v prostredí SR.

Hlavné úlohy kancelárie VI budú vykonávané v rámci medzirezortnej spolupráce s ostatnými zainteresovanými aktérmi aj pre infraštruktúry, ktoré nie sú financované z rozpočtu MŠVVaŠ SR.

Termín: január 2023

Zodpovedný: MŠVVaŠ SR

Úloha č. 2: Zriadenie Pracovnej skupiny pre výskumné infraštruktúry pod Radou vlády SR pre vedu, techniku a inovácie (ďalej ako „RVVTI“) a zadefinovanie systému jej fungovania

Opis aktivít: Hlavnou úlohou Pracovnej skupiny pre výskumné infraštruktúry bude príprava a pravidelné aktualizácie dokumentu SK VI Roadmap 2020-2030, koordinácia stratégií a pozícií SR voči európskemu ESFRI Fóru, revitalizácia a koordinácia činnosti štyroch komisií pre koordináciu aktivít SR vo výskumných infraštruktúrach ESFRI¹ a tiež posudzovanie žiadostí o uznanie národnej platformy z hľadiska administratívnej pripravenosti a ich súladu s prioritami SK VI Roadmap 2020-2030. Pracovná skupina bude v súlade so schváleným SK VI Roadmap 2020-2030 zložená zo zástupcov MŠVVaŠ SR, národných delegátov v ESFRI, predsedov komisií pre koordináciu aktivít SR vo výskumných infraštruktúrach ESFRI, delegáta SR v Programovom výbore Horizontu Európa pre výskumné infraštruktúry, delegáta SR v Rade pre ERIC, zo zástupcov SR v strategických pracovných skupinách (SWG) ESFRI pre jednotlivé tematické oblasti, zástupcov ústredných orgánov štátnej správy v kontexte 5 domén SK RIS3 2021+ , zástupcov štátneho sektora (SAV a právnické osoby uskutočňujúce výskum a vývoj zriadené ústrednými orgánmi štátnej správy), sektora verejných výskumných inštitúcií, sektora vysokých škôl, neziskového sektora a podnikateľského sektora. Činnosť Pracovnej skupiny riadi jej predseda v zmysle štatútu RVVTI. Technickú a materiálnu podporu pre činnosť Pracovnej skupiny pre

¹ Cestovná mapa výskumných infraštruktúr - SK VI Roadmap 2020 – 2030, str-108

výskumné infraštruktúry zabezpečuje Kancelária VI v spolupráci so Sekciou vedy, výskumu a inovácií Úradu vlády SR.

Termín: február 2023

Zodpovedný: MŠVVaŠ SR, ÚV SR

Spolupracujúci: MZ SR, MH SR, MŽP SR, MPRV SR, MK SR, MIRRI SR, SAV, VŠ, zástupcovia podnikateľského sektora

Úloha č. 3: Zriadenie komisie pre hodnotenie výskumných infraštruktúr

Opis aktivít: MŠVVaŠ SR zriadi komisiu pre hodnotenie výskumných infraštruktúr podľa jednotlivých kategórií definovaných v SK VI Roadmap 2020-2030. Komisia bude zložená z relevantných nezávislých odborníkov, vrátane zahraničných, pre každú zo 4 združených tematických oblastí definovaných v SK VI Roadmap 2020-2030 pre medzirezortnú koordináciu aktivít SR vo výskumných infraštruktúrach ESFRI. Jej úlohou bude vypracovať metodiku pre komplexné hodnotenie výskumných infraštruktúr a zabezpečiť jej následnú implementáciu a hodnotenie výskumných infraštruktúr v prostredí SR na priebežnej báze aj pre infraštruktúry, ktoré nie sú financované z rozpočtu MŠVVaŠ SR. Činnosť Komisie pre hodnotenie VI riadi jej predseda v zmysle štatútu navrhnutého členmi komisie a schváleného ministrom školstva, vedy, výskumu a športu SR. Technickú a materiálnu podporu pre činnosť Komisie pre hodnotenie VI zabezpečuje Kancelária VI.

Termín: marec 2023

Zodpovedný: MŠVVaŠ SR

Úloha č. 4: Uskutočnenie analýzy legislatívneho prostredia EÚ s cieľom identifikácie dopadov na legislatívny rámec SR v oblasti VI vo vzťahu k efektívnej implementácii SK VI Roadmap 2020-2030

Opis aktivít:

1. Pracovná skupina pre výskumné infraštruktúry vypracuje analýzu, ktorej cieľom bude získať detailný prehľad o legislatívnom prostredí EÚ, ktoré reguluje systém výskumných infraštruktúr v celej šírke ich fungovania. Súčasťou analýzy bude identifikácia potenciálnych úprav legislatívy SR potrebných na implementáciu prvkov výskumných infraštruktúr do výskumno-vývojového prostredia. Na základe výsledkov uskutočnenej analýzy legislatívneho prostredia kancelária VI pripraví návrh legislatívnych zmien pre zlepšenie podpory výskumných infraštruktúr SK VI Roadmap 2020-2030, so zohľadnením pravidiel EÚ v oblasti štátnej pomoci, pri infraštruktúrach financovaných z EŠIF ako aj pri infraštruktúrach financovaných zo štátneho rozpočtu.
2. Pracovná skupina pre výskumné infraštruktúry vypracuje metodiku² pre využitie a poskytovanie výskumnej infraštruktúry, ktorej hlavným cieľom bude definovanie rámca využívania výskumnej infraštruktúry ako služby a konkrétnych opatrení pre používanie výskumnej infraštruktúry podnikateľským sektorom za odplatu, a bude obsahovať všetky údaje k efektívnemu čerpaniu finančných prostriedkov určených k využívaniu výskumnej infraštruktúry na Slovensku. Táto metodika bude po schválení RVVTI a vládou SR záväznou pre všetky infraštruktúry v prostredí SR.

² Uvedené vyplýva z odporúčaní expertov Svetovej banky v rámci realizovanej analýzy Catching-up Regions Initiative v gescii Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky

Termín: 3Q 2023

Zodpovedný: MŠVVaŠ SR

2.2 Systém hodnotenia výskumných infraštruktúr

Systém hodnotenia výskumných infraštruktúr v prostredí SR sa rozdeľuje do troch kategórií:

1. Hodnotenie účasti SR v ESFRI výskumných infraštruktúrach.
2. Hodnotenie vzniku národných platforiem, v rámci hodnotiaceho procesu MŠVVaŠ SR a ich schvaľovanie a zaraďovanie do SK VI Roadmap 2020-2030.
3. Hodnotenie národných infraštruktúr (vedecké parky, výskumné centrá, centrá excelentnosti a iné)

Úloha č. 5: Vypracovanie dokumentov pre prípravu a hodnotenie návrhov výskumných infraštruktúr do SK VI Roadmap 2020-2030

Opis aktivít: Komisia pre hodnotenie výskumných infraštruktúr zabezpečí vypracovanie dokumentov, potrebných pre proces schvaľovania nových návrhov výskumných infraštruktúr pre SK VI Roadmap 2020-2030 aj pre infraštruktúry, ktoré nie sú financované z rozpočtu MŠVVaŠ SR. Patrí sem metodická príručka pre predkladateľov návrhov, príslušné formuláre pre predkladanie návrhov a žiadostí, a taktiež metodika hodnotenia predkladaných návrhov projektov, ktorá bude obsahovať relevantné kvalitatívne a kvantitatívne hodnotiace ukazovatele. Tieto dokumenty budú v súlade s EÚ štandardmi a budú relevantné pre návrhy na pristúpenie SR k existujúcim medzinárodným vedeckým infraštruktúram, pre návrhy na založenie novej ESFRI infraštruktúry na území SR, v rámci vyhlásených výziev ESFRI a pre návrhy účasti SR v novo predkladaných projektoch výskumných infraštruktúr na medzinárodnej úrovni.

Termín: 3Q 2023

Zodpovedný: MŠVVaŠ SR

Úloha č. 6: Vypracovanie dokumentov pre hodnotenie národných platforiem výskumných infraštruktúr ESFRI

Opis aktivít: Pravidelné ročné monitorovanie plnenia cieľov a zámerov činnosti slovenských výskumných infraštruktúr, ich aktivít vo výskumných infraštruktúrach ESFRI a prínosov ich členstva, zabezpečí komisia pre hodnotenie výskumných infraštruktúr, prostredníctvom vypracovania dokumentov pre hodnotenie výskumných infraštruktúr vo vzťahu k ESFRI. Monitorovanie sa bude vzťahovať na všetky ESFRI VI v SR. Patrí sem jednotná metodická príručka a jej príslušné formuláre, ktoré budú v súlade s EÚ štandardmi, a ktoré budú obsahovať kvalitatívne a kvantitatívne hodnotiace ukazovatele. Každoročné výstupy z monitorovania budú zároveň slúžiť ako vstupy pre pravidelné výročné analytické správy o stave výskumu a vývoja v SR, výstupy z hodnotenia budú slúžiť taktiež ako podklad pre aktualizáciu SK VI Roadmap 2020-2030. Po päťročnom časovom období bude pripravená komplexná analýza, ktorej cieľom je prehľadnosť financovania slovenskej účasti v daných výskumných infraštruktúrach.

Termín: 3Q 2023

Zodpovedný: MŠVVaŠ SR

Úloha č. 7: Vypracovanie dokumentov pre hodnotenie národných výskumných infraštruktúr (vedecké parky, výskumné centrá, centrá excelentnosti a iné)

Opis aktivít: Pravidelné ročné monitorovanie plnenia cieľov a zámerov činnosti národných infraštruktúr, vrátane aj tých infraštruktúr, ktoré nie sú financované z rozpočtu MŠVVaŠ SR, zabezpečí komisia pre hodnotenie výskumných infraštruktúr, prostredníctvom vypracovania dokumentov pre hodnotenie národných infraštruktúr. Patrí sem jednotná metodická príručka a jej príslušné formuláre, ktoré budú v súlade s EÚ štandardmi a budú obsahovať kvalitatívne a kvantitatívne hodnotiace ukazovatele (napr. využitie pre priemysel, existencia obslužného personálu, publikácie v časopisoch Q1, realizované patenty, členstvo v medzinárodných komisiách, členstvo vo volených medzinárodných komisiách, zapojenie mladých vedeckých pracovníkov do 35 rokov). Každoročné výstupy z monitorovania budú zároveň slúžiť ako vstupy pre pravidelné výročné analytické správy o stave výskumu a vývoja v SR, výstupy z hodnotenia budú slúžiť taktiež ako podklad pre aktualizáciu SK VI Roadmap 2020-2030.

Termín: 3Q 2023

Zodpovedný: MŠVVaŠ SR

2.3 Systém financovania výskumných infraštruktúr

Systematické zabezpečovanie financovania výskumnej infraštruktúry v prostredí SR je nutnosťou pre vytvorenie stabilného prostredia. Efektívny systém financovania s dôrazom na svetovú kvalitu môže napomôcť k budovaniu kvalitnej, životaschopnej a udržateľnej výskumnej infraštruktúry, ktorá bude prínosom pre rozvoj vedy a výskumu v SR s medzinárodným dosahom.

Úloha č. 8: Implementácia schémy na poskytnutie dotácií na podporu národných výskumných infraštruktúr

Opis aktivít: V nadväznosti na novelu zákona č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 172/2005 Z. z.“), zabezpečenie implementácie schémy na poskytnutie dotácií na podporu výskumných infraštruktúr v oblasti výskumu a vývoja, v rámci podprogramu „06K12 - Koordinácia prierezových aktivít štátnej vednej a technickej politiky“ prostredníctvom rozpočtovej kapitoly MŠVVaŠ SR. Kancelária VI v spolupráci s Radou pre výskumné infraštruktúry zabezpečí potrebné procesy pre implementáciu schémy, ktorá bude slúžiť na podporu vznikajúcich národných platforiem v oblasti jednotlivých odborov vedy a techniky, ako aj pre podporu rozvojových aktivít už existujúcich národných výskumných platforiem. Predmetná schéma vytvorí koncepčný prístup k dlhodobu udržateľnému financovaniu výskumných infraštruktúr, založeného na zdrojoch zo štátneho rozpočtu. Cieľom je zabezpečiť udržateľnosť a rozvoj národných aktivít vo vzťahu k ESFRI v rámci organizácií výskumu a vývoja reprezentujúcich SR vo výskumných infraštruktúrach.

Termín: 2Q 2023

Zodpovední: MŠVVaŠ SR, ÚV SR, ÚOŠS

Úloha č. 9: Zriadenie programu APVV pre financovanie účasti v medzinárodných výskumných infraštruktúrach

Opis aktivít: Financovanie projektových a prevádzkových aktivít v rámci členstva SR v ESFRI výskumných infraštruktúrach, resp. iných európskych iniciatívach výskumu a vývoja, prostredníctvom zriadenia nového programu APVV pre financovanie projektových aktivít výskumných infraštruktúr. Kancelária VI zabezpečí predloženie programu na rokovanie vlády SR s požiadavkou o jeho schválenie a zabezpečenie finančných prostriedkov na jeho implementáciu. Ide o projektové aktivity oprávnených žiadateľov, ktorí sú členmi medzinárodných konzorcií, ako národné platformy, ktoré sú schvaľované MŠVVaŠ SR v rámci interného hodnotiaceho procesu, ako aj o projektové aktivity významných národných infraštruktúr, naviazaných na účasť v medzinárodných infraštruktúrach.

Termín: 2Q 2023

Zodpovední: MŠVVaŠ SR, ÚV SR, APVV, ÚOŠS

Úloha č. 10: Vyčlenenie finančných prostriedkov na členské príspevky v medzinárodných výskumných infraštruktúrach

Opis aktivít: Kancelária VI v spolupráci s Pracovnou skupinou pre výskumné infraštruktúry zabezpečí, v nadväznosti na hodnotenie, každoročné validovanie výšky členských príspevkov SR v medzinárodných výskumných infraštruktúrach pre tie výskumné infraštruktúry, ktoré dostali politickú podporu MŠVVaŠ SR. Následne zabezpečí zohľadnenie tejto validácie pri návrhu rozpočtu kapitoly MŠVVaŠ SR na 3 nasledujúce roky, pre tie výskumné infraštruktúry, ktoré pristúpili do ESFRI výskumných infraštruktúr na základe schválenia vládou SR.

Termín: 30. jún 2022 a každoročne v termíne do 30. júna

Zodpovední: MŠVVaŠ SR, ÚV SR, MZVEZ SR, ÚOŠS

2.4 Podporné činnosti pre rozvoj výskumných infraštruktúr

Vybudovanie systému podpory rozvoja národnej infraštruktúry je predovšetkým zamerané na systematickú podporu udržateľnosti výskumnej infraštruktúry a podporu vedeckých tímov využívajúcich infraštruktúru na základe excelentných výstupov.

Úloha č. 11 Podpora vzniku a rozvoja systému výskumných infraštruktúr z Programu Slovensko 2021-2027

Opis aktivít: MŠVVaŠ SR pripraví podmienky pre návrh národného projektu, ktorý bude mať za cieľ systematicky podporovať vznik a rozvoj národných kontaktných bodov vo vzťahu k výskumným infraštruktúram. Kancelária VI v spolupráci s Pracovnou skupinou pre výskumné infraštruktúry zabezpečí realizáciu národného projektu v rámci Programu Slovensko 2021-2027, zameraného na podporu systému výskumných infraštruktúr, s cieľom zabezpečenia vysokej vedeckej kvality vedeckých parkov a výskumných centier, a zlepšenia vedeckého príspevku slovenských výskumných infraštruktúr k činnosti ESFRI výskumných infraštruktúr, resp. veľkých európskych a medzinárodných infraštruktúr a zároveň prispeje k zvýšeniu angažovanosti relevantných aktérov. Podpora networkingu, spolupráce

výskumných infraštruktúr a zdieľania vybavenia VI a znalostí všetkými aktérmi výskumu a vývoja podľa § 7 zákona č. 172/2005 Z. z., vytváranie systému „core facilities“ (centralizované infraštruktúry s vysoko kvalitným obslužným personálom). Cieľom úlohy je vyhnúť sa duplicitným nákupom prístrojov a zvýšenie efektivity ich využitia.

Termín: 6 mesiacov od schválenia Programu Slovensko 2021-2027

Zodpovední: MŠVVaŠ SR,

Úloha č. 12: Podpora popularizačných aktivít

Opis aktivít: Kancelária VI zabezpečí v spolupráci s CVTI SR podporu popularizačných aktivít, vrátane finančnej podpory aktívnej účasti na domácich a medzinárodných výstavách, vrátane EXPO.

Termín: 4Q 2023 a každoročne v termíne do 31. decembra

Zodpovedný: MŠVVaŠ SR, CVTI SR

Úloha č. 13: Podpora vedeckých tímov a jednotlivcov na základe dosiahnutých excelentných výsledkov a udelenie motivačných grantov

Opis aktivít: Kancelária VI v spolupráci s CVTI SR zabezpečí potrebné procesy, v rámci udeľovania Ceny za vedu a techniku pre vedecké tímy a pre jednotlivcov, ako aj formou udeľovania motivačných grantov a taktiež sa bude podieľať na zatraktívnení vedeckého prostredia a infraštruktúry pre navrátilcov a tiež zahraničných vedcov.

Termín: 4Q 2023 a každoročne v termíne do 31. decembra

Zodpovedný: MŠVVaŠ SR, CVTI SR

Úloha č. 14: Zriadenie informačnej sekcie zameranej výskumnej infraštruktúry v rámci Centrálného informačného portálu pre výskum, vývoj a inovácie - vedatechnika.sk

Opis aktivít: Kancelária VI zabezpečí aktivity potrebné pre zriadenie informačnej sekcie zameranej na výskumnej infraštruktúry, vrátane zabezpečovania jej pravidelnej aktualizácie. Predmetná informačná sekcia bude slúžiť ako komplexný a ucelený prehľad výskumnej infraštruktúry na Slovensku a taktiež bude previazaný s online registrom výskumnej infraštruktúry v rámci informačného systému o vede a výskume SK CRIS.

Termín: 2Q 2023

Zodpovedný: MŠVVaŠ SR

Úloha č. 15: Podpora prevádzky registra výskumnej infraštruktúry

Opis aktivít: Kancelária VI zabezpečí aktivity potrebné pre podporu tvorby štruktúry registra, jeho obsahových častí podľa potrieb potenciálnych užívateľov/vlastníkov infraštruktúry, vrátane jeho pravidelnej aktualizácie. Online register bude spĺňať všetky požadované parametre (napr. odkiaľ bolo zabezpečené zariadenie, cena zariadenia, kde sa zariadenie nachádza, kontaktné údaje používateľa zariadenia, údaje o obslužnom personáli, využiteľnosť pre základný/aplikovaný výskum, uplatniteľnosť získaných výsledkov v praxi, doterajší rozsah využitia infraštruktúry, atď.), bude poskytovať informácie o využívaní výskumnej infraštruktúry za odplatu a bude využiteľný celým výskumno-inovačným

prostredím na Slovensku. Dáta v online registri budú určené predovšetkým pre odbornú verejnosť a súkromný sektor. V súčasnosti je register dostupný v rámci informačného systému o vede a výskume SK CRIS.

Termín: 2Q 2023 a každoročne v termíne do 31. decembra

Zodpovední: MŠVVaŠ SR, CVTI SR

2.5 Vyhodnotenie Akčného plánu

Úloha č. 16: Priebežné vyhodnotenie Akčného plánu na roky 2021 -2025 vypracovaním analytickej správy

Opis aktivít: Kancelária VI zabezpečí vypracovanie Hodnotiacej správy o plnení Akčného plánu, ktorá bude slúžiť na posúdenie existujúcich, resp. doplnenie nových opatrení pre úspešné napĺňanie cieľov I. Akčného plánu implementácie Cestovnej mapy výskumných infraštruktúr na obdobie rokov 2022-2025.

Termín: 31. marec 2023, 2024, 2025

Zodpovedný: MŠVVaŠ SR

Úloha č. 17: Záverečné vyhodnotenie Akčného plánu na roky 2021 - 2025 vypracovaním Hodnotiacej správy o plnení Akčného plánu

Opis aktivít: Kancelária VI zabezpečí vypracovanie Hodnotiacej správy Akčného plánu, ktorá bude slúžiť ako základ pre vypracovanie nasledujúceho II. Akčného plánu implementácie Cestovnej mapy výskumných infraštruktúr na obdobie rokov na roky 2026-2030.

Termín: 31. marec 2026

Zodpovedný: MŠVVaŠ SR

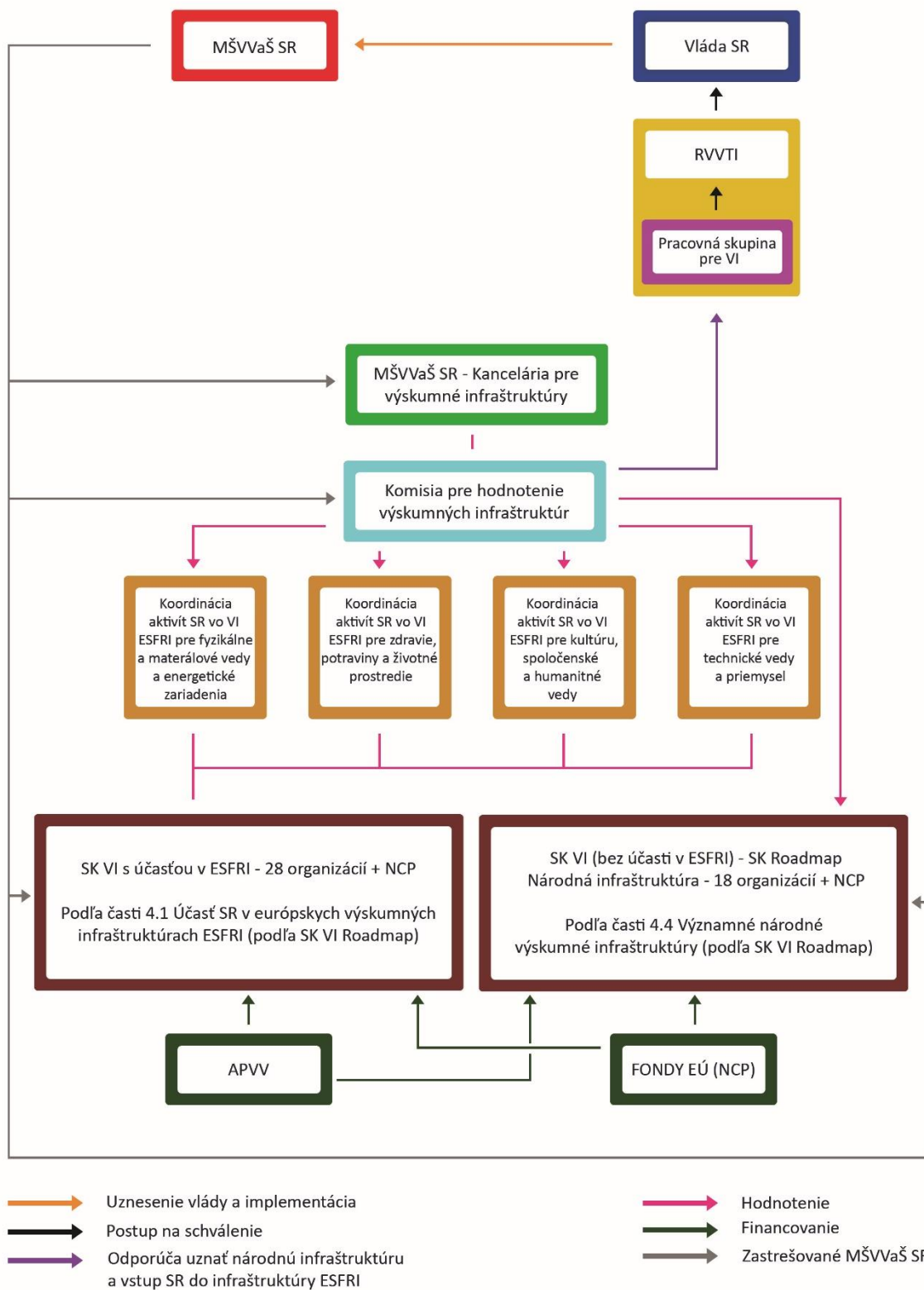
3 Implementácia Akčného plánu

Implementačná štruktúra Akčného plánu zahŕňa:

- organigram vzťahov a procesov implementácie
- časový harmonogram realizácie jednotlivých úloh
- zadefinovanie zdrojov financovania
- sústavu indikátorov plnenia úloh
- personálne zabezpečenie
- riadenie rizík

Gestorom Akčného plánu je MŠVVaŠ SR. Kancelária VI v súčinnosti s pracovnou skupinou RVVTI pre výskumné infraštruktúry pre každú úlohu stanovujú postup realizácie, časový harmonogram a na pravidelnej báze hodnotia pokrok plnenia úloh.

3.1 Systémové zabezpečenie implementácie Akčného plánu

3.2 Zdroje financovania

Na realizáciu Akčného plánu sú potrebné finančné prostriedky čerpané z nasledovných zdrojov:

1. Štátny rozpočet SR

- V súvislosti so zriadením kancelárie VI a vyčlenením potrebných kapacít je žiaduce zabezpečiť aj finančné prostriedky. Náklady na zriadenie kancelárie so 4 zamestnancami predstavujú 450 000 EUR na obdobie rokov 2023 – 2025.

Plánované finančné náklady: 450 000 EUR na obdobie rokov 2023 - 2025

- Členské príspevky SR v medzinárodných organizáciách výskumu a vývoja sú financované z rozpočtu MŠVVaŠ SR na základe predošlého schválenia členstva vládou SR, ktorá na predmetný účel vyčleňuje finančné prostriedky. Úloha č. 10 zabezpečí potrebnú validáciu výšky členských príspevkov SR v medzinárodných organizáciách výskumu a vývoja a jej zohľadnenie pri návrhu rozpočtu kapitoly MŠVVaŠ SR na podprogram 0970A - príspevky SR do medzinárodných organizácií.

Plánované finančné náklady: 65 447 549 EUR na obdobie rokov 2023 - 2025

- Úloha č. 8 zabezpečí financovanie aktivít pre podporu vznikajúcich národných platforiem v oblasti jednotlivých odborov vedy a techniky, ako aj pre podporu rozvojových aktivít už existujúcich národných výskumných infraštruktúr, prostredníctvom zriadenia novej, resp. existujúcej grantovej schémy, v rámci podprogramu 06K12 - koordinácia prierezových aktivít a zabezpečovanie realizácie cieľov štátnej vednej a technickej politiky rozpočtovej kapitoly MŠVVaŠ SR.
- Financovanie projektových aktivít v rámci členstva SR v ESFRI výskumných infraštruktúrach, resp. iných európskych iniciatív výskumu a vývoja, bude zabezpečené prostredníctvom úlohy č. 9, a to zriadením nového programu APVV pre financovanie výskumných infraštruktúr.

Plánované finančné náklady: 41 250 000 EUR na obdobie rokov 2023 - 2025

2. Fondy EÚ

- Finančné prostriedky potrebné na realizáciu Úlohy č. 11, realizácia národného projektu pre podporu budovania distribuovaných kontaktných bodov výskumných infraštruktúr budú zabezpečené z Fondov EÚ, v rámci Programu Slovensko 2021-2027, priorita VEDA, VÝSKUM A INOVÁCIE, Špecifický cieľ 1.1: Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívanie pokročilých technológií.

Plánované finančné náklady: 37 125 000 EUR

3.3 Monitoring Akčného plánu

Pre monitoring plnenia jednotlivých úloh je nevyhnutné nastavenie odpovedajúcich indikátorov tak, aby na záver bolo možné správne vyhodnotiť úspešnosť realizácie Akčného plánu.

Úloha	Míľniky	Termín	Kritérium
Iniciačné kroky	Zriadenie kancelárie pre výskumné infraštruktúry v rámci sekcie vedy a techniky MŠVVaŠ SR – 4 pracovné pozície	január 2023	Splnené Čiastočné splnenie Nesplnené
	Zriadenie Pracovnej skupiny pre výskumné infraštruktúry, zadefinovanie systému jej fungovania	február 2023	Splnené Čiastočné splnenie Nesplnené
	Zriadenie komisie pre hodnotenie výskumných infraštruktúr	marec 2023	Splnené Čiastočné splnenie Nesplnené
	Uskutočnenie analýzy legislatívneho prostredia EÚ s cieľom identifikácie dopadov na legislatívny rámec SR v oblasti VI vo vzťahu k efektívnej implementácii SK VI Roadmap 2020-2030	3Q 2023	Splnené Čiastočné splnenie Nesplnené
Systém hodnotenia výskumných infraštruktúr	Vypracovanie dokumentov pre prípravu a hodnotenie návrhov výskumných infraštruktúr do SK VI Roadmap 2020-2030	3Q 2023	Splnené Čiastočné splnenie Nesplnené
	Vypracovanie dokumentov pre hodnotenie národných platforiem výskumných infraštruktúr ESFRI	3Q 2023	Splnené Čiastočné splnenie Nesplnené
	Vypracovanie dokumentov pre hodnotenie národných výskumných infraštruktúr (vedecké parky, výskumné	3Q 2023	Splnené Čiastočné splnenie Nesplnené

	centrá, centrá excelentnosti a iné)		
Systém financovania výskumných infraštruktúr	Implementácia schémy na poskytnutie dotácií na podporu národných výskumných infraštruktúr	2Q 2023	Predloženie na rokovanie vlády SR Áno/Nie
	Zriadenie programu APVV pre financovanie účasti v medzinárodných výskumných infraštruktúrach	2Q 2023	Predloženie na rokovanie vlády SR Áno/Nie
	Vyčlenenie finančných prostriedkov na členské príspevky v medzinárodných výskumných infraštruktúrach	30. jún 2022 a každoročne v termíne do 30. júna	Splnené Čiastočné splnenie Nesplnené
Podporné činnosti pre rozvoj výskumných infraštruktúr	Podpora vzniku a rozvoja výskumných infraštruktúr z Operačného programu Slovensko	6 mesiacov od schválenia Operačného programu Slovensko	Splnené Čiastočné splnenie Nesplnené
	Podpora popularizačných aktivít	4Q 2023 a každoročne v termíne do 31. decembra	Splnené Čiastočné splnenie Nesplnené
	Podpora vedeckých tímov a jednotlivcov na základe dosiahnutých excelentných výsledkov a udelenie motivačných grantov	4Q 2023 a každoročne v termíne do 31. decembra	Splnené Čiastočné splnenie Nesplnené
	Zriadenie informačnej sekcie zameranej výskumné infraštruktúry v rámci Centrálného informačného portálu pre výskum, vývoj a inovácie - vedatechnika.sk	2Q 2023	Splnené Čiastočné splnenie Nesplnené
	Podpora prevádzky registra výskumnej infraštruktúry	2Q 2023 a každoročne v termíne do 31. decembra	Splnené Čiastočné splnenie Nesplnené

Vyhodnotenie Akčného plánu	Priebežné vyhodnotenie Akčného plánu na roky 2021 -2025 vypracovaním analytickej správy	31. marec 2023 31. marec 2024 31. marec 2025	Splnené Čiastočné splnenie Nesplnené
	Záverečné vyhodnotenie Akčného plánu na roky 2021 - 2025 vypracovaním Hodnotiacej správy Akčného plánu	31. marec 2026	Splnené Čiastočné splnenie Nesplnené

V prvom polroku 2023 kancelária VI v súčinnosti s Radou pre výskumné infraštruktúry zabezpečí vypracovanie priebežnej analytickej správy, ktorá bude slúžiť na posúdenie existujúcich, resp. doplnenie nových opatrení pre úspešné napĺňanie cieľov I. Akčného plánu implementácie Cestovnej mapy výskumných infraštruktúr na obdobie rokov 2022-2025. V prvom polroku 2025 taktiež zabezpečí vypracovanie Hodnotiacej správy Akčného plánu, ktorá bude formulovať mieru splnenia úloh Akčného plánu (viď. indikátory) a zároveň spätnú väzbu. Vypracované analýzy a správy o plnení úloh Akčného plánu budú zverejnené formou otvoreného prístupu. Hodnotiaca správa Akčného plánu bude slúžiť ako základ pre vypracovanie nasledujúceho II. Akčného plánu implementácie Cestovnej mapy výskumných infraštruktúr na obdobie rokov 2026-2030.

3.4 Riadenie rizík Akčného plánu

V rámci implementácie jednotlivých úloh Akčného plánu sa môže objaviť celý rad rizík. Je potrebné správne nastaviť ich monitorovanie a vyhodnotiť ich eskaláciu včas, aby bolo možné čo najskôr ich dopad eliminovať alebo redukovať.

Za systém riadenia rizík je zodpovedná kancelária VI spolu s Radou pre výskumné infraštruktúry, ktorí budú na pravidelnej báze vyhodnocovať riziká a navrhovať spôsoby ich ošetrovania.

č. úlohy	Riziko	Dopad	Eliminácia rizika
č. 1	Redukcia personálnych kapacít na strane gestora AP	kritické	Krízové riadenie a stanovenie prioritných úloh
č. 2,3	Nedostatočná angažovanosť členov Pracovnej skupiny pre výskumné infraštruktúry a komisie pre hodnotenie výskumných infraštruktúr	kritické	Existencia záložného plánu, ktorý identifikuje ďalších potenciálnych členov
č. 4	Nekvalitne vypracovaná analýza legislatívneho prostredia	relevantné	Systematické riadenie a pravidelná kontrola vykonávaných činností
č. 5,6,7	Časový posun pri vypracovávaní dokumentov pre hodnotenie výskumných infraštruktúr	relevantné	Krízové riadenie, tvorba presného harmonogramu realizácie predmetných dokumentov
č. 8	Nedostatok financií pre vytvorenie grantovej schémy na poskytnutie dotácií na podporu výskumných infraštruktúr	kritické	Navýšenie rozpočtu kapitoly MŠVVaŠ SR, na podprogram „06K12 - koordinácia prierezových aktivít štátnej vednej a technickej politiky,“ prostredníctvom požiadavky na MF SR
č. 10	Nedostatok financií pre zabezpečenie platenia členských príspevkov SR v medzinárodných výskumných infraštruktúrach	kritické	Navýšenie rozpočtu kapitoly MŠVVaŠ SR, na podprogram 0970A - príspevky SR do medzinárodných organizácií, prostredníctvom požiadavky na MF SR
č.12,13,14,15	Nízka miera angažovanosti relevantných aktérov na procesoch v oblasti výskumných infraštruktúr	relevantné	Pravidelné sledovanie a propagovanie aktivít v oblasti výskumných infraštruktúr, intenzívna spolupráca s relevantnými aktérmi
č. 16 č. 17	Zle nastavený časový harmonogram realizácie vyhodnotenia Akčného plánu	nízke	V spolupráci s Radou pre výskumné infraštruktúry tvorba záložného plánu

4 Záver

1. Akčný plán implementácie Cestovnej mapy výskumných infraštruktúr na obdobie rokov 2022 – 2025 bol pripravený Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky reflektujúc na úlohy vyplývajúce z cieľov stanovených v SK VI Roadmap 2020 – 2030. Dokument zohľadňuje rozdielnosti potrieb infraštruktúr, ktoré sú budované najmä ako výsledok nadnárodnej spolupráce v rámci Európskeho strategického fóra o výskumných infraštruktúrach a národných infraštruktúr bez ohľadu na zdroj financovania.

Opatrenia Akčného plánu majú potenciál zásadným spôsobom zlepšiť a upevniť postavenie Slovenskej republiky v oblasti výskumu a vývoja aj na medzinárodnej úrovni. Osobitná pozornosť pri definovaní opatrení bola venovaná systému hodnotenia a systému financovania výskumných infraštruktúr. Plnenie jednotlivých úloh bude prebiehať v úzkej spolupráci so zainteresovanými aktérmi v oblasti výskumných infraštruktúr, čím bude docielená previazanosť opatrení na potreby odbornej verejnosti využívajúcej jednotlivé infraštruktúry. Veľkou príležitosťou pre výskumné infraštruktúry na území Slovenskej republiky bude možnosť využitia výskumnej a technickej infraštruktúry budovanej z verejných zdrojov ako služby za odplatu.

Príloha č.1 Prehľad financovania ESFRI výskumných infraštruktúr v SR

Financované aktivity a členstvá z rozpočtu MŠVVaŠ SR					
Skratka	Názov VI	Oblasť [podľa ESFRI]	Status	Výška členského[EUR] ročne	Výška príspevku na národné aktivity [EUR] ročne
INSTRUCT ERIC	Integrated Structural Biology Infrastructure	Zdravie a potraviny	Člen	52 020	-
European XFEL	European X-Ray Free-Electron Laser Facility	Fyzikálne vedy a technika	Člen	1 589 040	-
CESSDA ERIC	Consortium of European Social Science Data Archives	Sociálna a kultúrna inovácia	Člen	3 600	-
ESS ERIC	European Social Survey	Sociálna a kultúrna inovácia	Člen	22 500	104 150
PRACE	Partnership for Advanced Computing in Europe	e-infraštruktúry	Člen	83 531	-
ILL	Institut Max von Laue - Paul Langevin	Fyzikálne vedy a technika	Člen	195 000	-
Spolu zabezpečené členské príspevky SR v rámci ESFRI infraštruktúr				1 945 691	104 150
Potenciálne nové členstvá					
EMP	Európska mikrokkelvinová platforma	Energia	Člen	*aktuálne hradí SAV	_*
NuPECC	Nuclear Physics European Collaboration Committee	Energia	Člen	6000 *aktuálne hradí SAV,	_*
DiSSCo	Distributed System of Scientific Collections	Životné prostredie	Perspektívny člen	20 000	85 000
LTER	Long-Term Ecosystem Research in Europe	Životné prostredie	Perspektívny člen	zatiaľ nestanovené	85 000
MIRRI	Microbial Resource Research Infrastructure	Zdravie a potraviny	Neoficiálny pozorovateľ	20 000	85 000
EST	European Solar Telescope	Fyzikálne vedy a technika	Neoficiálny pozorovateľ	20 000	85 000

EHRI	European Holocaust Research Infrastructure	Sociálna a kultúrna inovácia	Perspektívny člen	zatiaľ nestanovené	85 000
EPOS	European Plate Observing System	Životné prostredie	Neoficiálny pozorovateľ	73 000	85 000
LifeWatch ERIC	LifeWatch ERIC	Životné prostredie	Neoficiálny pozorovateľ	75 000	85 000
Euro-BioImaging	European Research Infrastructure for Imaging Technologies in Biological and Biomedical Sciences	Zdravie a potraviny	Perspektívny člen	50 000	85 000
CLARIN ERIC	Common Language Resources and Technology Infrastructure	Sociálna a kultúrna inovácia	Neoficiálny pozorovateľ	13 554	85 000
DARIAH ERIC	Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities	Sociálna a kultúrna inovácia	Neoficiálny pozorovateľ	3 000	85 000
FNH-RI	Food, Nutrition and Health Research Infrastructure	Zdravie a potraviny	Perspektívny člen	180 000	85 000
ESRF	The European Synchrotron Radiation Facility	Fyzikálne vedy a technika	Perspektívny člen	340 000	88 800
EuroCohort: Growing Up in Digital Europe	Longitudinal survey of children and young people's well-being across Europe	Sociálna a kultúrna inovácia	Neoficiálny pozorovateľ	zatiaľ nestanovené	520 000
ECRIN ERIC	European Clinical Research Infrastructure Network	Zdravie a potraviny	Pozorovateľ	20 000	500 000
BBMRI ERIC	Biobanking and Biomolecular Resources Research Infrastructure	Zdravie a potraviny	Perspektívny člen	35 754	65 800
EATRIS ERIC	European infrastructure for translational medicine	Zdravie a potraviny	Neoficiálny pozorovateľ	60 000	65 800
ELIXIR ERIC	European Life-Sciences Infrastructure for Biological Information	Zdravie a potraviny	Neoficiálny pozorovateľ	38 683	65 800
EIRENE	European EnvIRonmental Exposure Assessment NEtwork	Životné prostredie	Neoficiálny pozorovateľ	_*	_*
MEDem	Monitoring Electoral Democracy	Sociálna a kultúrna inovácia	Neoficiálny pozorovateľ	_*	_*

GUIDE	Growing Up in Digital Europe: EuroCohort	Sociálna a kultúrna inovácia	Neoficiálny pozorovateľ	_*	_*
Spolu nezabezpečené členské príspevky SR v rámci ESFRI infraštruktúr				94 8991	2 241 200

*Výška príspevku nie je v súčasnosti definovaná, resp. príspevok (národné aktivity) je hrazený priamo zo zdrojov inštitúcie

Príloha č.2 Prehľad financovania účasti v medzinárodných organizáciách v SR

Financované aktivity a členstvá					
Skratka	Názov VI	Oblasť	Status	Výška členského[EUR] ročne	Výška príspevku na národné aktivity [EUR] ročne
ESA	European Space Agency	Fyzikálne vedy a technika	Člen	4 500 000	615 600
IASA	International Institute for Applied Systems Analysis	e-infraštruktúry	Člen	175 000	-
CERN	European Organization for Nuclear Research	Fyzikálne vedy a technika	Člen	5 633 200	1 000 000
SÚJV Dubna	Joint Institute for Nuclear Research	Fyzikálne vedy a technika	Člen*	2 500 000	-
EUREKA	Public network for international cooperation in R&D and innovation	Sieťovanie	Člen	20 000	-
EMBC	The European Molecular Biology Conference	Zdravie a potraviny	Člen	130 000	-
ICGEB	The International Centre for Genetic Engineering and Biotechnology	Zdravie a potraviny	Člen	11 000	51 450
EFNIL	The European Federation of National Institutions for Language	Sociálna a kultúrna inovácia	Člen	3 000	-
IIR	International Institute of Refrigeration	Fyzikálne vedy a technika	Člen	10 000	-

ITER	International Thermonuclear Experimental Reactor	Fyzikálne vedy a technika	Člen	20 578	-
EMBL	European Molecular Biology Laboratory	Zdravie a potraviny	Člen	1 000 000	-
JPND	Joint Programme in Neurodegenerative Disease Research	Zdravie a potraviny	Člen	-	110 000
UNIVNET	Univerzitná a priemyselná výskumno-edukačná platforma recyklujúcej spoločnosti	Fyzikálne vedy a technika	Člen	-	300 000
EGI	European Grid Infrastructure	e-infraštruktúry	Člen	-	25 000
Spolu zabezpečené členské príspevky SR v medzinárodných organizáciách				14 002 778	2 102 050

- Členstvo v SUJV Dubna je v súčasnosti pozastavené